

یادگیری، اکتساب فناوری و چالش‌های مدیریتی در کشورهای در حال توسعه

نویسنده:

مشتاق اچ. خان

ناشر:

وزارت توسعه بین‌المللی بریتانیا

۲۰۱۰

مترجم:

قاسم فولادی

وحید زارع

مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی
مرکز راهبری آینده‌پژوهی علوم و فناوری‌های دفاعی

دارای مجوز سازمانی نشر از شورای سیاست‌گذاری و نظارت بر انتشارات

مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی

کلیه حقوق محفوظ و متعلق به مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی است.

هر نوع تکثیر یا نشر تمام یا بخش‌های مستقلی از این کتاب، منوط به اجازه کتبی ناشر است.

سرشناسه : حسین خان، مشتاق
 Husain Khan, Mushtaq
 عنوان و نام : یادگیری اکتساب فناوری و چالش‌های مدیریتی در کشورهای در حال توسعه /
 نویسنده مشتاق اچ. خان؛ مترجمان قاسم فولادی، وحید زارعی؛ [برای] پژوهشکده
 بدیداور اندیشه دفاعی، گروه پژوهشی آینده‌نگاری علوم و فناوریهای دفاعی.
 مشخصات نشر : تهران: موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری : ۲۳۷ ص.
 شاب : ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۹۳۴۱-۲

عنوان اصلی : *Learning, technology acquisition and governance challenges in developing countries.*

موضوع : مدیران -- کتاب‌های در حال رشد -- یکپارچه‌سازی و ادغام شرکت‌ها
 شناسه افزوده : فولادی، قاسم، ۱۳۶۱- مترجم -- زارعی، وحید، ۱۳۶۶- مترجم
 شناسه افزوده : موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی. پژوهشکده اندیشه دفاعی. گروه
 پژوهشی آینده‌نگاری علوم و فناوریهای دفاعی
 شناسه افزوده : موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی
 رده‌بندی کنگره : HD ۷۰
 رده‌بندی دیویی : ۶۵۸/۰۰۹۱۲۷۳۴ شماره شابشناسی : ۶۰۸۳۷۰۱

عنوان: یادگیری، اکتساب فناوری و چالش‌های مدیریتی در کشورهای در حال توسعه
 نویسنده: مشتاق اچ. خان

مترجمان: قاسم فولادی، وحید زارعی
 پدیدآورنده: پژوهشکده اندیشه دفاعی، گروه پژوهشی آینده‌نگاری علوم و فناوریهای دفاعی
 ناشر: مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

مراکز توزیع و فروش:

تهران، بالاتر از میدان نوین، نبش کوهستان هشتم، مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی،
 مرکز راهبری آینده‌پژوهی علوم و فناوریهای دفاعی

فهرست مطالب

۳.....	خلاصه
۵.....	مقدمه
۱۳.....	فصل ۱: مشکل رسیدن به سطح کشورهای توسعه یافته
۴۵.....	فصل ۲: ضرورت سیاست مالی، فیزی و اکونامی فناوری
۹۹.....	فصل ۳: وابستگی های متقابل تأثیرگذار بر سیاست های یادگیری
۱۱۳.....	فصل ۴: تأیید: رشد سریع قابلیت ها به کمک شرکت های خارجی
۱۴۳.....	فصل ۵: هند: شرکت های دارای قابلیت بالا اما رشد صنعتی کم
۱۷۵.....	فصل ۶: بنگلادش: رشد صنعت پوشاک به موجب «پیمن مولی غایی»
۱۹۹.....	فصل ۷: چالش های تانزانیا
۲۱۵.....	فصل ۸: نتیجه گیری ها و پیامدهای آن ها در زمینه سیاست گذاری
۲۲۹.....	منابع

خلاصه

توسعه کشورهای فقیر عمدتاً مبتنی بر یادگیری استفاده از فناوری‌های نوین به منظور ایجاد نوآوری و فرصت‌های شغلی است. با وجود پایین بودن دستمزد نیروی انسانی در کشورهای فقیر، این کشورها نمی‌توانند از فقر رهایی یابند چرا که حتی اگر از بخشی از مهارت‌های نظری برخوردار باشند، میزان بهره‌وری استفاده آن‌ها از ماشین‌آلات نوین پایین است. مهم‌ترین مؤلفه‌ای که این کشورها از آن بی‌بهره هستند دانش ضمنی است. دانش ضمنی نه با مطالعه بلکه با «یادگیری از طریق انجام داد» عمل می‌شود. از این رو، شرکت‌های نوپدید در کشورهای در حال توسعه باید به حمایت از یادگیری دانش ضمنی بپردازند. مهم‌ترین مشکلی که توسعه اقتصادی را محدود می‌سازد آن است که شرکت‌ها نمی‌توانند از این نکته اطمینان حاصل کنند که آیا قادر خواهند بود نیروی انسانی خود را به تلاش حداکثری لازم برای موفقیت در عرصه جدید یا خیر. باید شرایط سازمانی و مدیریتی لازم برای اطمینان از تلاش حداکثری نیروی انسانی در طول دوره یادگیری را فراهم کرد چرا که تلاش حداکثری مستقیم عامل برای دستیابی به رشد پایدار است.

سیاست‌های صنعتی قدیمی به دلیل آن که قادر به ایجاد تلاش حداکثری در بین نیروی انسانی در طول یادگیری دانش ضمنی نبودند شکست خوردند و از این رو کنار گذاشته شدند. امروزه، شرکت‌ها و کشورها به روش‌های مختلف

تلاش می‌کنند از یادگیری دانش ضمنی حمایت کنند. موفقیت در این امر به متغیرهای تعیین‌کننده اثربخشی راهبردهای حمایت از یادگیری بستگی دارد. نگارنده پژوهش حاضر معتقد است اثربخشی هر «ابزار حمایتی» مورد استفاده در طول فرآیند یادگیری به رابطه متقابل بین ۳ متغیر دیگر بستگی دارد: (۱) نهادهای مدیریتی، که مسئولیت اجرای ابزار حمایتی را بر عهده دارند، (۲) ساختار شرکت‌ها، که سلسله مراتب داخلی شرکت‌ها، رابطه آن‌ها با دولت و بازارهایی که در آن‌ها فعالیت می‌کنند را در بر می‌گیرد و (۳) توافق سیاسی، که بیانگر توزیع قدرت بین نهادهای مختلف درگیر در فرآیند یادگیری و حمایت از این فرآیند است.

در تحقیق پیرس روی با ابزار موردپژوهی‌های مفصل در تایلند، هند، بنگلادش و تانزانیا نشان می‌دهد که رشد چشمگیر برخی از صنایع این کشورها مبتنی بر این ۳ متغیر بوده است. این متغیر زمینه تلاش حداکثری و در نتیجه دستیابی به قابلیت رقابت جهانی را فراهم می‌کند. افزون بر این، انواع مختلف نارسائی‌های بازاری تأثیرگذار بر اکتساب فناوری را اولویت‌بندی می‌کنیم. این امر به ما در سیاست‌گذاری در زمینه اکتساب فناوری کمک می‌کند. همچنین بر اهمیت محدودسازی حمایت فناورانه به بخش‌هایی که بیشترین احتمال موفقیت را دارند تصریح خواهیم کرد و نشان خواهیم داد که بدون اتخاذ سیاست‌های کارآمد برای توسعه قابلیت‌های فناورانه، بازار به تنهایی صنایع، مناطق و کشورهای با قابلیت‌های کم را به سوی توسعه پایدار سوق نخواهد داد.